

Klimatske promjene najteže će uslijed sve izraženijih promjena vremenskih obrazaca i podizanja razina mora pogoditi neke od naјsiromašnijih svjetskih zemalja. No istraživanja ukazuju na to da nacije najranjivije na posljedice klimatskih promjena već plaćaju cijenu što su izložene toj prijetnji.

Nova studija koju je objavila Poslovna škola Imperijalnog koledža pokazala je da su zemlje u razvoju izložene najvećem riziku klimatskih promjena primorane za posuđeni novac plaćati više od svojih otpornijih susjeda.

Prema nalazima studije, zemlje među kojima su Gana, Tanzanija, Kenija, Bangladeš i Vijetnam već su tijekom proteklog desetljeća zbog klimatske osjetljivosti platile dodatnih 40 milijardi dolara kamata na vladine dugove. Taj se iznos povećava na još većih 62 milijarde dolara na vanjskom privatnom tržištu. Istraživači kažu da dodatne otplate kamata predstavljaju dovoljno novca za ponovno pošumljavanje više od 1,2 milijuna km² ili iskapanje gotovo 10.000 km jaraka za zaštitu obale.

Prema studiji, u idućih će se 10 godina kamatno opterećenje najmanje udvostručiti, dok će prema procjenama klimatski ranjive nacije za posudbu novca platiti još 168 milijardi dolara u dodatnim troškovima. Ukratko, zemlje koje će klimatske promjene najteže pogoditi radi borbe čekaju najveći troškovi zajmova.

“Naš rad pokazuje da klimatske zemljama u razvoju ne nameću smo ekonomске i društvene troškove, nego i povećavaju postojeće rizike koji su na tržištu fiksnih prihoda već skupi”, izjavio je dr. Charles Donovan, ravnatelj Centra za klimatske financije i ulaganja u Poslovnoj školi Imperijalnog koledža.

“Ti učinci će biti sve izraženiji”, upozorio je.

Studija koju je naručio Program Ujedinjenih naroda za okoliš prva je takve vrste koja pokušava sustavno odrediti odnos između klimatskih promjena i cijene kapitala za suverene nacije. Iako se agencije za kreditni rejting u svojim procjenama obično izričito ne osvrću na klimatske ranjivosti, rizici povezani s klimom kao što su suše i poplave uračunati su u njihove rejtinge.

Prema Donovanu, troškovi zajma mogu se smanjiti tako što će se povećati ulaganja u prilagodbe na klimatske promjene i pokušaje njihovih usporavanja, što su potezi koji bi mogli poboljšati cjelokupno fiskalno zdravlje zemlje. “Dobra vijest je da ulaganja u prilagodbe na klimatske promjene ne smanjuju samo društvenu, ekološku i ekonomsku štetu, nego i služe kao štitnik protiv fiskalnih nedostataka. Međutim, kako bi bila učinkovita, ulagati se mora smjesta”, izjavio je.

Izvješće preporučuje vladama razvijanje programa za očuvanje fizičke i ekonomске otpornosti na klimatske promjene, uključujući ulaganja u mjere društvene spremnosti, borbu

protiv nejednakosti i podupiranje IT infrastrukture, obrazovanja i inovacija. Dodaje se da će korisnu ulogu odigrati i međunarodna suradnja u mjerenu i nadgledanju rizika klimatskih promjena.

Selwin Hart, ambasador Barbadosa u SAD-u, upozorio je da će pasivnost povećati troškove i poteškoće suočavanja s klimatskim izazovima. "Ova revolucionarna studija pokazuje koliko je važno pozabaviti se povećanjem troška kapitala za najranjivije svjetske države, što bi za posljedicu imalo to da finansijska tržišta u obzir uzmu klimatske rizike", izjavio je. "Budući da se nismo nosili s ovom nemamernom posljedicom, bilo nam je sve teže ulagati u klimatske prilagodbe i održivi razvoj."

Potreba za smanjenjem komercijalnih troškova zajmova klimatskih ranjivih država još je naglašenija zbog naglih promjena u političkoj klimi nakon prošlogodišnjeg izbora predsjednika Trumpa.

SAD se nakon njegovog izbora obvezao prepoloviti doprinose Fondu za globalni okoliš, sa 546,25 milijuna dolara u 2014. na 273,2 milijuna dolara.

Od njegovog osnutka 1992. godine, GEF je projektima koji se bave klimatskim promjenama, štite životinjski svijet i čiste zagađenu zemlju i oceane dao 17,9 milijardi dolara. No nedavno smanjena sredstva znacit će smanjenje broja projekata koje GEF može financirati i povećanje praga sufinanciranja koje zemlje u razvoju moraju ostvariti da bi dobile pristup stipendijama GEF-a. Veće zemlje u razvoju poput Kine, Indije i Brazila moraju prikupiti deveterostruki iznos izvorne stipendije.

U ovim okolnostima sve je teže povećati sposobnost najsiromajnijih zemalja da privuku financije potrebne za ostvarenje infrastrukture niskog ugljičnog otiska i otporne na klimatske promjene. Jasno je da bi ranjive nacije uz podršku međunarodnih saveznika odmah trebale ulagati u klimatsku otpornost kako bi smanjile trošak dalnjih mjera. No to je lakše reći nego učiniti, čak i u svjetlu Pariškog sporazuma koji pokreće ulaganja.

Izvor: croenergo.eu